

Opravična št.:

Up-742/04

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2005:Up.742.04

Akt:

Ustavna pritožba A. A. zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. II Ips 373/2003 z dne 14. 7. 2004 v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Ljubljani št. II Cp 890/2002 z dne 19. 3. 2003

Izrek:

Ustavna pritožba A. A. zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. II Ips 373/2003 z dne 14. 7. 2004 v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Ljubljani št. II Cp 890/2002 z dne 19. 3. 2003 se ne sprejme.

Evidenčni stavek:

Pritožnikov očitok o samovoljnosti izpodbijane odločitve ni utemeljen. Stališče, da med pritožnikom in pokojnico ni bilo zunajzakonske skupnosti v smislu 12. člena Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (ZZZDR), sta sodišči utemeljili z razumnimi in logičnimi pravnimi argumenti. Dejstvo, da se pritožnik s tem stališčem ne strinja, pa ne zadošča za sklep o kršitvi pravice iz 22. člena Ustave. Odstopa od ustaljene sodne prakse pritožnik zgolj s sklicevanjem na sklep Vrhovnega sodišča št. II Ips 104/2003 z dne 5. 2. 2004 ne izkaže.

Za kršitev pravice do zasebne lastnine in dedovanja iz 33. člena Ustave bi šlo le v primeru, če bi sodišče pri odločanju zavzelo kakšno pravno stališče, ki z vidika te ustavne pravice ni sprejemljivo. Pritožnik z navedbami v ustavni pritožbi ne izkaže, da bi bil obravnavan primer tak.

Geslo:

1.5.51.2.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Nesprejem, ker očitno ni kršitve ustavnih pravic.

5.3.13.18 - Temeljne pravice - Državljske in politične pravice - Procesna jamstva, pravica do obrambe in poštenega sojenja (19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31) - Enakost orožij (22, 14).

5.3.36 - Temeljne pravice - Državljske in politične pravice - Pravica do lastnine (33, 67).

Pravna podlaga:

Člen 22, 33, Ustava [URS]

Člen 55.2.1, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:**Polno besedilo:**

Up-742/04-4

13. 10. 2005

S K L E P

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus ustavne pritožbe A. A. iz Ž. Ž., ki ga zastopajo B. B., C. C. in Č. Č., odvetniki v Z., na seji senata dne 27. septembra 2005 in v postopku po četrtem odstavku 55. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94)

sklenilo:

Ustavna pritožba A. A. zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. II Ips 373/2003 z dne 14. 7. 2004 v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Ljubljani št. II Cp 890/2002 z dne 19. 3. 2003 se ne sprejme.

Obrazložitev

A.

1. V pravnem postopku je pritožnik (tedaj tožnik) zahteval ugotovitev, da ima kot zakoniti dedič dedno pravico po pokojni partnerki, s katero naj bi živel v zunajzakonski skupnosti. Sodišče prve stopnje je njegovemu zahtevku ugodilo. Višje sodišče je ob odločanju o pritožbi toženk prvostopenjsko sodbo spremenilo tako, da je tožbeni zahtevek zavrnilo. Ugotovilo je namreč, da med pritožnikom in pokojnico ni bilo skupnosti, ki bi jo lahko šteli kot življenjsko skupnost v smislu 12. člena Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list SRS, št. 15/76 in nasl. – v nadaljevanju ZZZDR). Pritožnik je zoper drugostopenjsko sodbo vložil revizijo, ki jo je Vrhovno sodišče zavrnilo. Svojo odločitev je oprlo na stališče, da morata partnerja dejansko živeti skupaj oziroma imeti vsaj namen skupnega bivanja, ne enega ne drugega pa sodišče v obravnavanem primeru ni ugotovilo.

2. Pritožnik v ustavni pritožbi izraža nestrinjanje z odločitvijo Višjega in Vrhovnega sodišča. Z izpodbijanima sodbama naj bi mu bili kršeni pravica do enakosti pred zakonom iz drugega odstavka 14. člena Ustave in pravica do dedovanja iz 33. člena Ustave. Pritožnik obširno pojasnjuje svoje videnje dejanskega stanja. Po njegovem mnenju sta Višje in Vrhovno sodišče skupnost med njim in pokojnico razlagali samovoljno ter pravni standard zunajzakonske skupnosti zapolnili v nasprotju s tendencami vsakodnevnega življenja in sodne prakse. Pri tem se pritožnik sklicuje na sklep Vrhovnega sodišča št. II Ips 104/2003 z dne 5. 2. 2004. Meni, da gre za diskriminacijo med enakimi dejanskimi stanovi oziroma življenjskimi položaji, pri čemer ni stvarno utemeljenega razloga, ki bi neenako obravnavanje opravičeval. Pritožnik se ne strinja s stališčem Vrhovnega sodišča, da Zakon in sodna praksa določata, kdaj gre za takšno skupnost, ki ima učinek na področju dedovanja. V obravnavanem primeru naj bi obe izpodbijani sodbi kazali na samovoljnost sodišč pri odločanju. Pritožnik predlaga, naj Ustavno sodišče določi kriterije, ki bodo odločilni za zapolnitev pravnega standarda zunajzakonske skupnosti.

B.

3. Ustavno sodišče ni instanca sodiščem, ki odločajo v sodnem postopku, in ne presoja samih po sebi nepravilnosti pri uporabi prava in ugotovitvi dejanskega stanja. V skladu s prvim odstavkom 50. člena Zakona o Ustavnem sodišču (v nadaljevanju ZUstS) Ustavno sodišče preizkusi le, ali so z izpodbijano sodno odločbo kršene človekove pravice ali temeljne svoboščine.

4. Pravica do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave je v sodnih postopkih odraz pravice do enakosti pred zakonom (drugi odstavek 14. člena Ustave). Pritožnik kršitev te ustavne pravice utemeljuje s trditvijo, da je izpodbijana odločitev sodišč samovoljna in brez stvarne podlage. Vendar je

iz njegovih navedb razvidno, da napačno razume ustavnopravno relevantni standard arbitrarne oziroma samovoljne odločitve, ki v določenih primerih lahko utemelji kršitev pravice iz 22. člena Ustave. Oceno samovoljnega oziroma arbitrarnega sojenja lahko Ustavno sodišče izreče le v primeru, ko je sodna odločba že na prvi pogled očitno napačna oziroma ko jo sodišče sploh ne utemelji s pravnimi argumenti, zaradi česar je utemeljen sklep stranke, da sodišče ni odločalo na podlagi zakona, pač pa na podlagi kriterijev, ki pri sojenju ne bi smeli priti v poštev – torej povsem samovoljno. Tega pa izpodbijanima sodbama ni mogoče očitati. Stališče, da med pritožnikom in pokojnico ni bilo zunajzakonske skupnosti v smislu 12. člena ZZZDR, sta sodišči utemeljili z razumnimi in logičnimi pravnimi argumenti. Dejstvo, da se pritožnik s tem stališčem ne strinja, pa ne zadošča za sklep o kršitvi pravice iz 22. člena Ustave.

5. Glede na pritožnikove očitke v ustavni pritožbi je treba pojasniti, da je pojem življenjske skupnosti iz 12. člena ZZZDR pravni standard. Za pravne standarde pa je značilno, da jih ni mogoče ustrezno jezikovno in pravnotehnično izraziti že v samem zakonu ali drugem formalnem pravnem viru.[1] Zapolnjevanje njihove vsebine z dejstvi konkretnega primera je naloga sodišča, ki v zadevi odloča. Prav to sta storili Višje in Vrhovno sodišče v obravnavanem primeru. Pritožnik zmotno meni, da bi Ustavno sodišče lahko določilo kriterije, ki naj bodo odločilni za zapolnitev pravnega standarda zunajzakonske skupnosti. Kot je razvidno iz 3. točke obrazložitve tega sklepa, Ustavno sodišče takšne pristojnosti nima.

6. Z vidika pravice do enakega varstva pravic (22. člen Ustave) bi bil lahko pomemben tudi pritožnikov očitek o odstopu od ustaljene sodne prakse. Vendar pritožnik zgolj s sklicevanjem na sklep Vrhovnega sodišča št. II Ips 104/2003 z dne 5. 2. 2004 takšnega odstopa ne izkaže. V citiranem sklepu namreč Vrhovno sodišče ni zavzelo dokončnega stališča o obstoju zunajzakonske skupnosti, temveč je glede na to, da je razveljavilo sodbi nižjih sodišč in zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v novo odločanje, le nakazalo, katere okoliščine naj sodišče prve stopnje upošteva pri ponovnem odločanju o obstoju zunajzakonske skupnosti.

7. Tudi pritožnikov očitek o kršitvi pravice do zasebne lastnine in dedovanja iz 33. člena Ustave je neutemeljen. Ustavno sodišče je že večkrat pojasnilo, da očitek o nepravilnosti (zaradi napačne uporabe materialnega prava) izpodbijane sodne odločbe, ki posega v premoženjskopravni (oziroma dednopravni) položaj pritožnika, sam po sebi še ne izkazuje kršitve pravice iz 33. člena Ustave. Za kršitev pravice do zasebne lastnine in dedovanja bi namreč šlo le v primeru, če bi sodišče pri odločanju zavzelo kakšno pravno stališče, ki z vidika te ustavne pravice ni sprejemljivo. Pritožnik z navedbami v ustavni pritožbi ne izkaže, da bi bil obravnavan primer tak.

8. Ker očitno ne gre za kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot jih zatrjuje pritožnik, Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo.

C.

9. Senat Ustavnega sodišča je sprejel ta sklep na podlagi prve alineje drugega odstavka 55. člena ZUstS in tretje alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 93/03 in 98/03 – popr.) v sestavi: predsednica senata dr. Dragica Wedam Lukić ter člana mag. Marija Krisper Kramberger in Jože Tratnik. Sklep je sprejel soglasno. Ker senat ustavne pritožbe ni sprejel, je bila zadeva v skladu z določbo četrtega odstavka 55. člena ZUstS predložena drugim sodnicam in sodnikom Ustavnega sodišča. Ker se za sprejem niso izrekli trije od njih, ustavna pritožba ni bila sprejeta v obravnavo.

Predsednica senata
dr. Dragica Wedam Lukić

Opomba:

[1] M. Pavčnik, Teorija prava, Cankarjeva založba, Ljubljana, 1997, str. 53.

Vrsta zadeve:

ustavna pritožba

Vrsta akta:

posamični akt

Vlagatelj:

Datum vloge:

10. 11. 2004

Datum odločitve:

13. 10. 2005

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

nesprejem ustavne pritožbe

Objava:

Dokument:

US25133